

El petit pas

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

15/07/2009

El nostre satèl·lit no té interès des del punt de vista dels recursos però si com a plataforma per iniciar viatges a indrets més llunyans

Fa poc escoltava el butlletí de *Catalunya Informació* i la locutora va dir, sense que la veu patís la més mínima alteració, que aviat celebraríem l'aniversari de l'arribada de l'home a la lluna: el 20 de

juliol de 1960! Ens hem d'anar acostumant a aquest tipus de coses, aniran a més perquè la ignorància sembla estendre's a la mateixa velocitat que ho fan els mitjans per superar-la. El fet, com el lector sap perfectament, és que ara fa 40 anys de la missió de l'Apol·lo 11 que va deixar petjada a la lluna i a la història contemporània.

Aquests dies es recorda l'esdeveniment en el seu vessant èpic i, des d'un punt de vista més crític, en relació als interessos de la guerra freda i al desviament de l'opinió pública de la guerra del Vietnam cap a una fita col·lectiva sense precedents que, malgrat tot, feia albirar un futur immediat de conquestes espacials. I així es va manifestar en el *zeitgeist*. Tots els llibres infantils sobre viatges a l'espai acabaven amb meravellosos dibuixos de la lluna colonitzada. Per no parlar de sèries com *UFO* o *Space 1999* on les bases lunars eren una realitat consolidada a finals del segle XX. Pocs sabien que aquell mateix estiu del 69 científics de la Universitat de Los Angeles i de l'Stanford Research Institute estaven creant una xarxa informàtica que seria l'embrió d'Internet. Però aquí no hi havia elements icònics ni tan sols es podien imaginar les implicacions de fons del què s'estava desenvolupant. Paradoxalment, els resultats d'aquesta línia de treball han arribat fins avui - i com!- mentre que els vols tripulats a la lluna es van acabar el 1972.

La cursa entre superpotències es va frenar allà, però la humanitat ha continuat posant en òrbita tota mena de satèl·lits de comunicacions i telescopis i ha anat provant els efectes de la ingravidesa a l'organisme. D'alguna manera l'espai, en el segle XXI, planteja el mateix tipus de desafiament que els misteriosos oceans van tenir en les ments aventureres del segle XV. El més rellevant en ambdós casos no és el que s'ha fet fins un moment determinat sinó allò que es pot arribar a fer. Un segon aspecte important és que la humanitat sembla estar especialment motivada per trencar els límits. En aquest sentit l'univers ofereix possibilitats a la pràctica infinites. El tema esdevé capital en un punt històric en el qual és justament la idea contrària la que pugna per l'hegemonia.

(F)

Stephen Hawking ha dit recentment en una entrevista en profunditat a *La Vanguardia* que si desitgem algun tipus de futur per a la humanitat no hi ha cap mena de dubte que haurem d'emigrar a les estrelles. La raó no és filosòfica ni aventurera en aquest cas, Hawking parla de la gran dificultat d'evitar un desastre planetari en els propers 100 anys i subratlla que l'única salvació és marxar. Preguntat sobre si no és possible salvar-se sense abandonar la Terra, Hawking respon que, així com en el passat els descobriments científics han portat avantatges per a la supervivència, ara pot succeir que aquests descobriments ens destrueixin. No seré jo qui contradigui a Hawking però: com aconseguirem *emigrar* si no és precisament amb un avenç titànic de la ciència? No seria millor superar aquesta contradicció repensant la recerca i posant-la al servei de mantenir aquest planeta com un lloc habitable?

L'exploració espacial en si no és bona ni dolenta la qüestió és, com sempre, quin és el pensament subjacent. En el seu llibre *Gente que no quiere viajar a Marte*, el brillant assagista **Jorge Riechmann** reflexiona sobre la idea de fugir del planeta Terra i recorda que va ser enunciada per primer cop al segle XIX pel pensador rus **Nikolai Fedorovitx Fedorov** en base a un sentit de destí espiritual de la humanitat. Riechmann se centra més endavant en l'anàlisi de la tesi d'**Adrian Berry** (www.adrianberry.net (<http://www.adrianberry.net/>)) exposada en el llibre *The Next Ten Thousand Years* que va ser escrit per refutar el cèlebre informe del Club de Roma sobre els límits del creixement, la prehistòria de la sostenibilitat. La tesi de Berry és que encara que s'esgotin els recursos de la Terra no ens hem d'amoïnar gaire, hi ha moltes més terres per ser poblades i, és clar, esgotades, i així indefinidament. La idea subjacent en aquest cas és que la humanitat no té límits, l'expansió és indiscutiblement positiva. En aquest esquema, i així ho creu Berry, l'autocontenció seria un subproducte de l'obscurantisme.

Es evident que els obstacles tecnològics i físics per viatjar a altres galàxies no estan a prop de ser resolts. Tanmateix és preocupant que la idea de colonitzar altres mons estigui impulsada per la constatació de que aquí no ens en sortirem (d'això se'n diu fugida endavant) o més encara per un sentiment d'omnipotència que oblida que, per definició, ser humà és tenir límits, començant pel de la pròpia existència individual.

En la propera dècada i en els anys 20 d'aquest segle es tornarà a la Lluna. Com a mínim els EUA, la Unió Europea, la Xina, l'Índia i el Japó hi preparen expedicions. El nostre satèl·lit no té interès des del punt de vista dels recursos però si com a plataforma per iniciar viatges a indrets més llunyans. Un incendi pot començar amb una espurna.

Periodista **Etiquetes:** [Desenvolupament](#) (/etiquetes/desenvolupament)

[Món](#) (/etiquetes/mon)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/el-petit-pas>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/el-petit-pas>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](#) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))